

Çağdaş Hukuk

Uğur Mumcu

Barolar *

Baroların Yönetim kurulları yenileme seçimleri ile Türkiye Barolar Birliği'ne temsilci seçimleri geçen hafta sonu yapıldı. Ankara, İstanbul ve İzmir baro seçimlerini nite likli hukukçular kazandı. Ankara'da Prof. Dr. Muammer Aksoy, İstanbul'da Orhan Apaydın ve İzmir'de Güney dinç, son seçimlerden güçlenerek çıktılar.

Bu sonuçlar, Ülkemizde "**hukuk devleti**"ni savunanlar için elbette umut ve kıvanç vericidir.

Bir ülkede "hukuk devleti", devleti oluşturan öteki koşullarla birlikte yargıçların, savcılarının ve avukatların insan hak ve özgürlüklerine ve Anayasal düzene ne ölçüde sahip çıktıklarına bağlıdır. Bir hukuk devleti için yargıç ve savcılara bağımsızlık tanınması ve ayrıca baroların bağımsızlık içinde güçlenmeleri gerekir.

Yargıç bağımsızlığını savcılarının bağımsızlığından, savcı ve yargıç bağımsızlığının baroların bağımsızlığından ayrı düşünülmemesi gerekir. Bu üç bağımsızlık, aynı bağımsızlıktan kaynaklanmış üç ayrı

daldır. "**Yargı bağımsızlığı**" ayrı gibi görünen bu üç bağımsızlık alanını kapsayan, bu üç bağımsızlık alanını kucaklayan bir kavram olarak görülmelidir.

Yargı işlemi, "**iddia**" ile başlar, "**savunma**" ile sürer, "**hüküm**" ile noktalanır. Bu aşamalarda, dava dosyası dışından kaynaklanacak her türlü etki ve katkı adalet duygusunu zedeler. Bunun içindir ki, bu aşamalarda savcının bağımsızlığı, avukatın özgürce ve serbestçe savunma yapmasına savunma makamının özgürlüğü de hükmün serbestçe ve özgürce oluşmasına yol açar. Bunlardan birinde eksiklik adalete yabancı öğelere olanak sağlar. Sonuçta bu etki ve katkı, adalete olumsuz yönde etki yapar.

Baroların bağımsızlığı ve avukatların özgürce savunma yapmaları, bu nedenle, yaşamsal öneme sahiptir. Avukatın özgürce savunma yapmadığı, yapamadığı yerde, iddia, dolayısıyla "**hukuk**" eksiktir... Gerçek anlamı ile "**yargılama**" olgunlaşmış, amacına ulaşmış, yani tek sözcük ile "**tamamlanmış**" değildir.

* 22.12.1980 Cumhuriyet

Çağdaş Hukuk

Türkiye Barolar Birliği'nin ilk Başkanı hocamız Prof. Dr. Faruk Erem, Paris Baro Başkanı Rousse'nin "**Biz bütün memleketlerin yerlisiyiz. Bütün yüzyılların da çağdaşı**" sözlerini aktarırken, (eski Yunan'da ve Roma'da avukatlık, s: 3) bu evrensel gerçeği çarpıcı sözlerle dile getirmiş bulunmaktadır. Siyasal çalkantılar geçiren ülkelerde yargı bağımsızlığının ve savunma hakkının önemi daha da artar. Bu nedenle "**hukuk devleti**" ile hukuk devletinin güvencesi olan yargı bağımsızlığını her zaman savunmak, hukukçuların vazgeçilmez görevleri olmalıdır. Yargı güvencesi, demokratik toplumlar için hava gibi, su gibi gereklidir. Bu güvencenin içeriğini, anlamını çok iyi anlamak, yokluğu ve varlığı arasındaki sonuçları çok iyi algılamak iyi hukukçu ile kötü hukukçuyu ayırdedici en sağlam ölçüdür. Barora yönelen ölçüsüz saldırıları ve özellikle İstanbul Barosu Başkanı Sayın Orhan Apaydın'a sağ basın tarafından yapılan sistemli ve planlı yayınları, bir de bu açıdan değerlendirmekte yarar vardır Apaydın'ın kişiliğinde savunma hakkı saldırıya uğramış.

Apaydın'ın kişiliğinde baroların işlevlerine karşı çıkmıştır. Barolarımızdaki son seçimler, bu planlı ve sistemli saldırılara, avukatların hiç ama hiç kulak asmadığını ortaya koymuştur.

Umarız bu sonuçlardan böylesine saldırılara göz yuman gazete yöneticileri gereken "**eğitici dersleri**" çıkarırlar. Sağcı olalım, solcu olalım, şöyle ya da böyle düşünelim, bunların bir yerde önemi yoktur. Önemli olan, yirminci yüzyılda "**yargı bağımsızlığı**" gibi demokrasiyi demokrasi yapan kurumları savunmaktır . Gerisi inanın boş laftır.